

МЕЛЕШКО В'ЯЧЕСЛАВ ВОЛОДИМИРОВИЧ
(07.10.1951 – 14.11.2011)

В'ячеслав Володимирович Мелешко народився у м. Дніпропетровськ. Все своє життя він наслідував своїх батьків – викладачів вузів, та діда – Кононенка П.П. – славетного будівельника, лауреата Ленінської премії. З дитинства В'ячеслав був цілеспрямованою особистістю, він завжди вчився лише на відмінно. У 1973 р. закінчив з відзнакою механіко-математичний факультет Київського державного університету ім. Т.Г. Шевченка, у 1976 р. захистив кандидатську дисертацію на тему: "Установившиеся колебания пьезокерамических тел конечных размеров" (науковий керівник – А.Ф. Улітко), у 1984 р. – докторську дисертацію на тему: "Закономерности установившихся волновых процессов в конечных упругих телах и волноводах" (науковий консультант – В.Т. Грінченко). З 1976 р. по 1986 р. працював у Інституті механіки НАН України, з 1986 р. по 2002 р. – у Інституті гідромеханіки НАН України, з 1990 р. – завідувачем новоствореного відділу вихрових рухів. У 2002 році В.В.Мелешко очолив кафедру теоретичної та прикладної механіки механіко-математичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Професор В.В. Мелешко був талановитим вченим. Його наукові інтереси стосувалися широкого кола наукових проблем механіки, зокрема, гідромеханіки, акустики твердого тіла, вихрової динаміки, теорії зміщування, хаотичної адвекції, теорії пружності, де він отримав низку фундаментальних наукових результатів пріоритетного характеру. В'ячеслав Володимирович був новатором у науці, започаткувавши такі нові напрями фундаментальних досліджень у нашій країні, як хаотична адвекція – так звана "лагранжева" турбулентність, та хаотичне зміщування рідин; теорія мікрорідини та її застосування у мікропроцесорній техніці. Характерною особливістю наукових праць В.В. Мелешка є глибоке знання історії питання, яке він досліджував. Він віднайшов праці вчених, які вважалися втраченими, часто вражав своїх колег своєю глибокою обізнаністю з історією проблеми. У своїх наукових працях він гармонійно поєднував розвиток наукових ідей видатних вчених минулого і можливості сучасних інформаційних технологій, демонстрував постійний інтерес як до класичних дослідів "з сургучем і мотузкою", так і до великомасштабних натурних експериментів. Професор В.В. Мелешко є автором понад 170 наукових праць, серед яких дві монографії: "Гармонические колебания и волны в упругих телах" (1981, спільно з В.Т. Грінченко), "Динамика вихревых структур" (1993, спільно з М.Ю. Константиновим). Серед його учнів 10 кандидатів і 1 доктор наук.

Професор В.В. Мелешко був добре відомим у наукових центрах світу, мав високий науковий авторитет: він був членом Національного комітету України з теоретичної і прикладної механіки (з 2000 р.), Програмного комітету Європейських конференцій з механіки рідини (з 2001 р.), Американського Фізичного Товариства (з 2009 р.), редакційних колегій наукових видань "Applied Mechanics Reviews", "Journal of Engineering Mathematics", "Thermomechanics", "Прикладна гідромеханіка", "Акустичний вісник", "Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Математика. Механіка", "Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: фізико-математичні науки". В'ячеслав Володимирович виступав з науковими доповідями на багатьох наукових конференціях, серед яких 19-й (Киото, Японія), 20-й (Чикаго, США), 21-й (Варшава, Польща) та 22-й (Аделаїда, Австралія) Міжнародні конгреси з теоретичної та прикладної механіки (ІСТАМ), конференції Європейського товариства з механіки (Euromech) (Кембридж, Великобританія, 1991; Варшава, Польща, 1994; Геттінген, Німеччина, 1997; Стамбул, Турція, 1998; Кортонна, Італія, 1999; Ейндховен, Нідерланди, 2000), конференції Міжнародного союзу з теоретичної та прикладної механіки (ІУТАМ) (Москва, Росія, 2006; Копенгаген, Данія, 2008).

Наукову і науково-організаційну роботу В'ячеслав Володимирович успішно поєднував з викладацькою діяльністю: він натхненно і яскраво читав курси лекцій: "Теоретична механіка", "Детерміновані та хаотичні коливання", "Колівання та хвилі в пружних системах", "Бігармонічні проблеми механіки", "Історія механіки" (Київський національний університет імені Тараса Шевченка), "Hydrodynamics of Stirring and Mixing" (Технологічний університет м. Ейндховен, Університеті м. Твене, Нідерланди), "Advanced Dynamics" (Іллойський університет, США), "Introduction to Vortex Dynamics" (Інститут фізики атмосфери, Німеччина). Він також співробітничав з вченими Вашингтонського університету (США), Політехнічного університету м. Турін (Італія), Університету м. Піза (Італія), Університету м. Модена (Італія), Ростовського державного університету (Росія), Науково-дослідного університету ім. Дж. Неру (Індія), Національного Тайваньського університету (Китай).

Вічні людські цінності були для В'ячеслава Володимировича основою поведінки у сім'ї, на роботі, у житті. Він був відкритою людиною, вірним другом, дарував людям книги, свої яскраві ідеї, людське тепло, ніжну турботу, друзів робив щасливими, був люблячим чоловіком і батьком. В.В. Мелешко мав глибокі знання з багатьох розділів механіки і математики, спілкування з ним завжди збагачувало людей новими знаннями. Колеги і друзі називали його "ходячою енциклопедією". В'ячеслав Володимирович мав велике зібрання наукових книг вчених минулого і сьогодення, якими щедро ділився з колегами і учнями. Він багато і наполегливо працював, намагаючись виконати роботу у найкращий спосіб, завжди прагнув до досконалості, як справжній вчений і учитель. Працювати з ним завжди було надзвичайно цікаво і приємно – нічого не робив лише для себе, все для інших. Він був гідним представником школи з механіки, створеної членом-кореспондентом НАН України А.Ф. Улітком і академіком НАН України В.Т. Грінченком.

Вихрова секція Міжнародного конгресу з теоретичної і прикладної механіки (ІСТАМ-2012, Китай) буде присвячена пам'яті двох видатних вчених і близьких друзів – американському професору Хасану Арефу і українському професору В'ячеславу Володимировичу Мелешку.